

BİRLEŞİK KRALLIK ÜLKE RAPORU

DEVREK TİCARET VE SANAYİ ODASI

2022

* Bu Rapor T.C. TİCARET BAKANLIĞI (<https://ticaret.gov.tr/>)
Sayfasındaki veriler derlenerek bilgi amaçlı hazırlanmıştır.

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM	7
3. DIŞ TİCARET	10
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	15
5. TÜRKİYE İLE TİCARET	16
EKLER:	21

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler Resmi Adı	Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı
Nüfus	67,60 milyon (2022, IMF tahmini)
Dil	İngilizce (resmi dil); ayrıca bölgesel olarak İrlandaca, Galce ve İskoçça'nın çeşitli lehçeleri ile Kernevek dili
Yüzölçümü	244.100 km ²
Başkent	Londra
Başlıca Şehirleri	Birmingham, Leeds, Glasgow, Sheffield
Yönetim Şekli	Meşruti Monarşi, Parlamenter Demokrasi
Devlet Başkanı	Kral III. Charles
Para Birimi	Pound (Sterling) (GBP)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: BM, NATO, AK, AGİT'in de aralarında bulunduğu birçok uluslararası kuruluşa üyedir. Avrupa Birliği üyeliğinden 31 Ocak 2020 tarihinde çıkmıştır.

Coğrafi Konum

Kıta Avrupa'sının kuzeybatısında yer alan Britanya Adaları 244.100 km²'lik bir yüzölçümüne sahip bulunmaktadır. Bu adaların en büyüğü Büyük Britanya, ikinci en büyüğü ise Büyük Britanya adasının batısında bulunan ve üzerinde Kuzey İrlanda ve İrlanda Cumhuriyeti'nin yer aldığı adadır.

Ana adanın kuzeyinde bulunan İskoçya'nın batısında Hebrides takımada topluluğu yer alırken İskoçya'nın kuzeydoğusunda Orkney ve Shetland adaları sıralanmaktadır. Bütün bu adalar İngiltere'ye bağlıdır. Ancak, İngiltere ile Fransa arasında yer alan Channel Adaları ile İrlanda Denizindeki Isle of Man adası, uluslararası ilişkiler ve güvenlik bakımından Birleşik Krallık'a bağlı bulunmaktadır.

Birleşik Krallık'ın 244.100 kilometrekarelik yüzölçümünün 130.400 kilometrekarelik kısmı İngiltere'ye aitken, İskoçya 78.800, Galler 20.800 ve Kuzey İrlanda 14.100 kilometrekarelik alanı kapsamaktadır.

Başkenti Londra olan ülkenin diğer önemli şehirleri Birmingham, Leeds, Glasgow ve Sheffield'dir. Ülke topraklarının yaklaşık % 71'lik kısmı ekilmeye müsait alan ve çayırardan, %10'luk kısmı ormanlık alanlardan %19'luk kısmı ise şehirlerden oluşmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

Birleşik Krallık'ın yönetim sistemi anayasal monarşidir. Birleşik Krallık (Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı); İngiltere, İskoçya, Galler ve Kuzey İrlanda olmak üzere dört kurucu ülkeden oluşan bir devlettir. Büyük Britanya (Great Britain) terimi sadece İngiltere, İskoçya ve Galler'i kapsamaktadır. Anayasa adı altında düzenlenmiş tek bir anayasa metni bulunmamaktadır. Bunun yerine ülke, anayasa gücündeki yazılı mevzuat, yıllar itibarıyla oluşan içtihatlarla, örf ve adet hukuku ile uluslararası sözleşme hükümlerine dayalı olarak yönetilmektedir. Anayasa niteliğindeki anılan mevzuat Meclis tarafından çıkarılan yeni kanunlar ve anlaşmalarla değiştirilebilmektedir.

Devlet Başkanlığı, 6 Şubat 1952 tarihinden beri tahtta bulunan Kraliçe II. Elizabeth'in 8 Eylül 2022 tarihinde gerçekleşen vefatının ardından Kral III. Charles'a geçmiştir. Kral, siyaset üstü bir konuma sahiptir. Başbakan, Rishi Sunak'tır. Rishi Sunak, 6 Eylül 2022 tarihinde göreve geldikten sonra 20 Ekim 2022 tarihinde istifa ederek görevden ayrılan Liz Truss'ın ardından 25 Ekim 2022 tarihinde göreve başlamıştır.

İngiltere Parlamentosu Avam Kamarası ve Lordlar Kamarası'ndan oluşmaktadır. Toplam 645 üyesi bulunan Avam Kamarası'nın üyeleri beş yılda bir yapılan seçimlerle belirlenmektedir.

İşçi Partisi çoğunluk hükümeti tarafından gerçekleştirilen reformlarla, soydan geçme asilzadelerin Lordlar Kamarasına katılma hakları sona erdirilmiş, vasiyet yoluyla devredilen Lordluk unvanı (hereditary peer) feshedilmiştir.

Diğer taraftan, Blair hükümeti tarafından hayata geçirilen ayrı bir reformla, Galler, İskoçya ve Kuzey İrlanda'ya merkezden bir dizi yetki devri anlamı taşıyan değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda 1997 yılında Galler ve İskoçya'da yapılan referandumla, Merkezi Hükümetin ekonomi ve para politikası, dış politika, savunma ve ulusal

güvenlik dışında kalan, eğitimden sağlığa, adalet hizmetlerinden ulaşım ve tarım politikalarına kadar bir dizi yetki 6 Mayıs 1999 tarihinde İskoçya Parlamentosu ve Galler Assamblesine aktarılmıştır.

1998 yılında imzalanan "The Good Friday Agreement" adıyla bilinen anlaşmanın Kuzey İrlanda'da yapılan referandum sonucunda onaylanması ile yapılan seçimler sonucunda oluşturulan Kuzey İrlanda Assamblesi ise Aralık 1999 itibarı ile çalışmalarına başlamıştır.

Ülkede 2016 yılı Haziran ayında yapılan referandumla Avrupa Birliği üyeliğinden çıkış (Brexit) kararı alınmıştır. Ülkenin 47 yıllık AB üyeliğinden çıkışı 31 Ocak 2020 tarihinde resmi olarak gerçekleşmiştir. 31 Aralık 2020'de sona eren 11 aylık bir geçiş döneminin ardından, Brexit sonrası dönemde AB ve Birleşik Krallık arasında tesis edilecek yeni ticaret düzenine ilişkin yürütülen müzakerelerde 24 Aralık 2020 tarihinde anlaşmaya varılmıştır. AB-Birleşik Krallık Ticaret Anlaşması olarak anılan anlaşma, 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Böylece ülke resmi ve anlaşmalı olarak AB'den ayrılmıştır. Anlaşmaya göre Birleşik Krallık, iş ve seyahat konularında anlaşmazlık olmaması için Avrupa Birliği kurallarını takip etmeye devam edecektir. Çoğu malın gümrük vergisiz ve kotasız ticareti garanti altına alınmış olup, iklim değişikliği, enerji, güvenlik ve ulaşım gibi konularda işbirliği devam edecektir. Ülkede en son genel seçim 12 Aralık 2019 tarihinde gerçekleştirilmiş olup, bir sonraki genel seçim için belirlenen tarih 2 Mayıs 2024'tür.

Nüfus ve İstihdam

IMF verilerine göre 2022 yılında 67,6 milyon kişilik nüfusu ile dünyada 21. sırada yer alan İngiltere'nin, 2027 yılında 68,7 milyon nüfusa sahip olacağı tahmin edilmektedir.

BK Resmi İstatistik Kurumu (Office of National Statistics-ONS- <https://www.ons.gov.uk>) tarafından açıklanan 25 Haziran 2021 tarihli verilere göre ülkenin nüfusu 2020 yılı ortası itibarı ile 67,1 milyondur. 2020 yılı ortası itibarı ile nüfus artış hızı yıllık %0,4'tir. Nüfus, söz konusu dönem itibarıyla 284.400 kişi artmıştır. Bu artış hızı 2001'den bu yana görülen en düşük nüfus artış hızıdır. Ülkede yaş ortalaması 40,4'tür. Söz konusu dönemde ülkede ölümler önceki yıla kıyasla %12,8 artmıştır. 2020 yılı ortası itibarı ile ölümler 669.000 olup, önceki yılın aynı dönemine göre 76.000 artış olmuştur. Ülkede, 1986 yılından bu yana görülen en yüksek ölüm sayısı görülmüştür. Bu artışta neden olan en önemli faktör, Covid-19 kaynaklı 55.000 ölüm olmuştur. Ülkede 2020 yılı ortası itibarı ile 700.700 doğum gerçekleşmiştir. Ölümler ve doğumlar arasındaki fark 31.000'dir.

Düşük doğum oranları ve artan yaşam beklentisine bağlı olarak ülke nüfusu giderek yaşlanmaktadır. 65 yaş üzeri nüfusun sayısı, nüfusun diğer kısmına göre daha hızlı artmaktadır. 2020 yılı ortası itibarı ile ülkede 65 yaş üzeri nüfus, nüfusun %18,6'sını oluşturmaktadır. Nüfusun %2,5'i ise 85 yaş ve üzeridir. İleri yaş nüfus, ülkenin kuzey ve doğusundaki kıyı bölgelerinde daha yoğunluktadır.

Özellikle son yıllarda İngiltere'deki nüfus artışının arkasında yatan önemli nedenlerden biri ülkeye yönelik göçlerdir. 1990'lara kadar nüfus artışı daha çok doğal nedenlerden (doğum, ölüm sayısı) kaynaklanırken, 1990'ların ortalarından itibaren nüfus artışı net göçmen sayısındaki artıştan etkilenmeye başlamıştır. Ülkeye uluslararası göç artarken, gerçekleşen doğumlar azalmaktadır. Ülkeye giren göçmen sayısı 2020 yılı ortasında 622.000'dir. Ülkeden giden göç ise 375.000'dir.

Nüfusun 56,55 milyonu (%84,3'ü) İngiltere'de yaşamaktadır. Diğer bölgelerde nüfus şöyledir: İskoçya (5,47 milyon), Galler (3,17 milyon), Kuzey İrlanda (1,9 milyon).

Birleşik Krallık nüfusu büyük ölçüde kentlerde yoğunlaşmıştır. Nüfusun yaklaşık %85'i kentlerde yaşamaktadır. Nüfusun en yoğun olarak bulunduğu bölge kilometrekareye düşen 5.700 kişi ile Londra ve çevresidir.

Ülkede çalışan nüfus Haziran 2022 itibarı ile 290.000 artarak 35,8 milyona ulaşmış ve ilk kez Aralık 2019'daki koronavirüs öncesi seviyesini aşmıştır.

İşsizlik düşüş eğilimi göstermektedir. ONS-Ulusal İstatistik Ofisi (<https://www.ons.gov.uk/>) verilerine göre ülkede işsizlik, 2022 Mayıs-Temmuz döneminde önceki üç aylık döneme kıyasla 0,2 puan düşüşle %3,6'ya gerilemiştir. Bu oran 1974 yılı Mayıs-Temmuz döneminden bu yana gözlenen en düşük üç aylık işsizlik oranıdır.

IMF'ye göre ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranının 2022 yılında %3,8 olacağı ve ülkenin işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 80. sırayı alacağı tahmin edilmektedir

Doğal Kaynaklar

İlîmlî bir deniz iklimine sahip olan Birleşik Krallık'ta, Kuzey İskoçya'nın dağlık alanları, Galler ve İngiltere'nin bazı kuzey bölgeleri dışında kalan tüm bölge toprakları, tarım ve hayvancılık için elverişlidir. Bununla beraber, Doğu Anglia haricindeki arazilerin engebeli olması, büyük ölçekli geniş tarımsal üretime izin vermemektedir. Geçtiğimiz yüzyıllar içinde ülkede tarımsal üretim yaygınlaştıkça, yaprak döken ağaçlardan oluşan ormanlık araziler giderek azalmıştır.

Birleşik Krallık, zengin petrol, doğal gaz ve kömür kaynakları ile AB içinde en fazla enerji kaynağına sahip ülke konumundadır. Ancak üretim, 1990'lardan itibaren giderek azalmış olup, yerel talebi karşılayamamaktadır. Ülke giderek artan oranda ithalata bağımlı hale geldiği için yükselen küresel enerji fiyatları ekonomi için risk oluşturmaktadır. 1980'li yıllar boyunca enerji bakımından kendi kendine yeterli olan ülke günümüzde net enerji ithalatçısı haline gelmiştir. Ülkenin diğer mineral kaynakları ise son derece sınırlıdır.

EIA verilerine göre 2021 yılında 3 milyar varil kanıtlanmış ham petrol rezervine sahip İngiltere, 89 ülke arasında 31. sıradadır. 2021 yılında 934 bin varil/günlük ham petrol üretimi ile 117 ülke arasında %1 pay ile 20. sıradadır. 2021 yılında 6 trilyon feet küp kanıtlanmış doğal gaz rezervine sahip olan Birleşik Krallık, 92 ülke arasında 41. sıradadır. 2020 yılında 1 trilyon feet küplük doğal gaz üretimi ile 95 ülke arasında % 1 pay ile 19. sıradadır.

Ülkede enerji ve temel kimyasalların üretimi için kullanılan doğal kaynaklar, kömür, petrol ve doğal gazdır. 18. yüzyıldan bu yana tam kapasitede üretim yapılmasına rağmen ülkede halen çok zengin kömür rezervleri bulunmaktadır.

Ülkede üretilen elektriğin üçte ikisi kömür ve doğal gazdan sağlanmaktadır. Bununla beraber, İngiltere'de yenilenebilir enerji kullanımı konusuna giderek artan bir önem verilmekte olup, hükümet, yenilenebilir kaynaklardan üretilen enerji oranını artırma yönünde politikalar geliştirmektedir. Yenilenebilir enerji kaynaklarının artan enerji talebini karşılaması henüz mümkün görünmemekle birlikte kullanım oranı giderek artmaktadır. Özellikle rüzgar enerjisi kapasitesi hızla artmıştır. İngiltere dünya kıyı rüzgar enerjisi kapasitesi açısından birinci sırada yer almaktadır. ONS'nin 9 Haziran 2022 tarihli verilerine göre yenilenebilir kaynaklardan elde edilen enerji 2020 yılında ülkenin toplam enerji kullanımı içinde %14 paya sahip olmuştur. Ülkenin net sera gazı emisyonu 2019-2020 arasında %13 (478 milyon ton karbondioksit eşdeğerine) gerilemiştir. Ülke, 2050 yılı itibarı ile net sera gazı emisyonunu sıfırlamayı hedeflemektedir.

ONS verilerine göre Birleşik Krallık'ta 2019 yılında çevre koruma harcamaları toplam 28,8 milyar sterline ulaşmıştır. Bu harcamalar genel hükümet harcamaları, iş dünyası harcamaları ve hanehalkı harcamalarından oluşmaktadır. 2020 yılında özel sektörün çevre koruma harcamalarının 2 milyar sterlin olduğu tahmin edilmekte olup, bu harcamaların yaklaşık %84'ü -1,7 milyar sterlini imalat sanayinde faaliyet gösteren işletmelerce gerçekleştirilmiştir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2020	2021	2022*	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	2.759	3.188	3.198	3.479	3.757	3.970	4.218	4.450
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	-9,3	7,4	3,6	0,3	0,6	2,3	2,2	1,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	41.127	47.329	47.318	51.286	55.190	58.120	61.562	64.769
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	0,9	2,6	9,1	9,0	3,7	1,8	2,0	2,0
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-2,5	-2,6	-4,8	-4,5	-4,0	-3,7	-3,6	-3,5
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	4,6	4,5	3,8	4,8	5,0	4,3	4,2	4,2
Nüfus (milyon)	67,08	67,35	67,6	67,84	68,08	68,31	68,51	68,7

Kaynak: IMF-Ekim 2022 *: Tahmin

Birleşik Krallık 2022 yılında 3,2 trilyon dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'sı ile dünyanın 6. büyük ekonomisidir. Ülke, 2022 yılında 47.318 dolarlık kişi başına düşen cari fiyatlarla milli gelir ile dünyada 22. sırada yer almaktadır. 2021 yılında ortalama %2,6 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2022 yılında ortalama %9,1 olacağı tahmin edilmektedir. Birleşik Krallık İstatistik Kurumu-ONS verilerine göre Ağustos ayı itibarı ile yıllık tüketici fiyatları enflasyonu %9,9'dur. Yıllık tüketici fiyatları enflasyonunda yükselişe katkısı olan en önemli unsurlar; barınma ve barınma hizmeti giderleri (elektrik, gaz ve diğer yakıtlar vb.), taşımacılık ve gıda ve içecek fiyatlarıdır. Ekonomik büyüme son yıllardaki dayanağını istihdam artışı, esnek tüketici talebi, finansal destekler ve ihracattaki artışlardan almıştır. 2018 yılı ortalarından bu yana dünya ticaretinde artan gerilim, Avrupa ve gelişen pazarlarda büyümenin azalması ve piyasaların daha değişken hale gelmesi ülkenin dış pazarlarında daralmaya neden olmuştur. Brexit'e ilişkin belirsizliğin sürüncemede kalması da ekonomik yavaşlamaya katkı yapmıştır. Kamu borç stokunun GSYİH'ya oranı yüksektir. Hanehalkı borç stoku da yüksektir. Hanehalkı tasarrufu geçmişten günümüze düşük düzeylerde seyretmektedir. Sterlin, Brexit referandumu sonrasında değer kaybetmiştir. Cari işlemler açığının hacmi de son yıllarda azalmasına rağmen büyüktür. Bunun başlıca sebebi büyük dış ticaret açığıdır. Covid-19 pandemisinin ülke ekonomisine derin etkileri olmuştur. Salgının ülkeyi etkilemesi ile birlikte ülke, son 11 yıldaki ilk ekonomik resesyonu yaşamıştır. 2020 yılı Şubat ve Nisan ayları arasında GSYİH %24 daralmıştır. Kısıtlamaların kaldırılması ile ekonomi yeniden canlanmıştır. 2020 yılı sonbaharında vaka sayılarında gözlenen artış beraberinde kısıtlamaların yeniden getirilmesi ekonomik faaliyetleri de olumsuz etkilemiş ve Kasım ayında ekonomi tekrar küçülmüştür. Sonuç olarak, 2020 yılında ekonomi %9,3 küçülmüştür. Bu oran ülke ekonomisinde son 300 yılda görülen en büyük küçülmedir. 2021 yılında GSYİH baz etkisi ile %7,4 büyümüştür. Bu oran İngiltere Merkez Bankası (Bank of England-Home / Bank of England) tahminlerine göre II. Dünya Savaşı'ndan bu yana gözlenen en büyük yıllık GSYİH artışıdır. IMF verilerine göre 2022 yılında sabit fiyatlara göre %3,6 oranında artması beklenen GSYİH'nin, 2023 yılında %0,3 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

Artan enflasyon, tedarik zincirindeki bozulma, emtia fiyatlarındaki artışlar, Brexit sonrası ticaret sürtüşmeleri ve iç vergi artışları 2022'de büyümeyi olumsuz etkilemiştir. Enflasyondaki artış büyümeyi olumsuz etkileyen en önemli faktördür. Enflasyon artışı harcanabilir geliri aşındırmış ve özel tüketimin azalmasına neden olmuştur. Arz zincirinde devam eden bozulma ve artan genel giderler nedeniyle işletmeler daha ihtiyatlı hareket etmekte ve bu da sabit yatırımlara olumsuz yansımaktadır. Brexit'ten sonra yeni ticaret engellerinin getirilmesi arz şoklarını daha da artırmış, batı Avrupa'yı etkilemiş ve netice olarak Birleşik Krallık'ı ticaretle ilgili aksamalara karşı savunmasız hale getirmiştir.

ONS verilerine göre GSYİH 2022 yılı Temmuz ayında %0,1 büyüdükten sonra Ağustos ayında %0,3 küçülmüştür. GSYİH'nin küçülmesinde Ağustos ayında üretimin %1,8 daralması başlıca rolü oynamıştır. Üretimdeki düşüşün ana sebebi ise imalat sanayindeki %1,6 daralma olmuştur. Hizmet sektörü Ağustos 2022'de %0,1 küçülmüştür. Diğer yandan ülkede inşaat faaliyetleri Ağustos ayında %0,4 artış kaydetmiştir.

2019-2021 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 137 milyar dolar olan İngiltere, 2021 yılında yaklaşık 3 trilyon dolarlık toplam yabancı sermaye stoku ile dünyada 2. sıradadır.

Ülke, insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 191 ülke arasında 18. sıradadır. Ekonomik serbestlik endeksine göre ise dünyada 177 ülke arasında 24. sıradadır. Küresel rekabetçilik açısından dünyadaki 141 ülke arasında 9. sıradadır. Ülke, iş yapma kolaylığı açısından İngiltere, dünyada 190 ülke arasında 8. Sıradadır.

Pazar Fırsatları ve Tüketim

Birleşik Krallık, zengin ve gelişmiş bir ülkenin sunduğu pazar fırsatlarını sunmaya gelecekte de devam edecektir. Ülkenin 3 trilyon dolarlık GSYİH'sı ve yaklaşık 50.000 dolarlık kişi başına düşen milli geliri önemli bir pazar büyüklüğü anlamına gelmektedir.

BK, gelişmiş bir tüketim pazarıdır. Demografik eğilimlerin önümüzdeki yıllarda harcama davranışları üzerinde önemli etkisi olacaktır. Ülke nüfusu diğer batı Avrupa ülkelerine kıyasla daha yavaş olsa da yaşlanmaktadır. Ülkenin sosyolojik eğilimlere bağlı olarak yaşlanan nüfus profili sağlık hizmeti ve dinlenme, boş zaman geçirme alanlarında talep yaratmaktadır.

Diğer pek çok gelişmiş tüketim pazarında olduğu gibi BK'da da perakende sektörü çevrimiçi alışverişin artması, teknolojik gelişmeler ve tüketicinin değişen talebi gibi nedenlerle evrim geçirmektedir. Bu eğilimler dağıtım

kanallarını değiştirmeye devam edecektir. BK, kişi başına düşen çevrimiçi harcamalar bakımından dünyanın önde gelen ülkelerinden biridir.

Birleşik Krallık Ulusal İstatistik Ofisi (ONS) verilerine göre, perakende satışlar Covid-19 pandemisinden ciddi ölçüde etkilenmiştir. Ancak, aşılama ve sonrasında açılma ile birlikte perakende sektöründe satışlar, 2022 yılı Ağustos ayı itibarı ile 2020 yılı Şubat ayına göre değer bazında %13,7, miktar bazında %0,5 artmıştır. 2021 yılının aynı dönemi ile karşılaştırıldığında, 2022 yılı Ağustos ayı itibarı ile perakende satışlar miktar bazında %5,4 azalırken, değer bazında %5,4 artmıştır. Otomotiv yakıtları dışarıda bırakıldığında perakende harcamaları 2022 yılı Ağustos ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre değer olarak %3,7 artarken, miktar olarak %5 azalmıştır.

Web siteleri, tabletler ve cep telefonları aracılığıyla yapılan satışların perakende satışlar içindeki payı artmıştır. Çevrimiçi satışların perakende satışlar içindeki payı Covid-19 pandemisi öncesinde, 2019 yılı Şubat ayı itibarı ile %19,8 iken, pandemi sonrasında 2021 yılı Kasım ayı itibarı ile %26,9'a yükselmiştir. Bu oran, 2022 yılı Ağustos ayı itibarıyla %25,7'dir. E-ticaretin büyümesi, önceki otuz yılın çoğunu yeni müşterilere ulaşmak ve satışları artırmak amacıyla yeni mağazalar açarak geçiren geleneksel perakendeciler için ciddi sıkıntılar yaratmaktadır. Covid-19 salgını sürecinde hemen hemen tüm sektörlerde çevrimiçi satışlar artmıştır. Gıda perakende kar marjlarındaki düşüşün indirimli süpermarketlerin genişlemesinden kaynaklandığı ancak gıda dışı ürünler için kar marjlarının düşmesinin en önemli sebebinin internet satışları olduğu belirtilmektedir. Çevrimiçi perakende satışların toplam perakende satışlar içindeki payı aşılama sonrası süreçteki açılma ile azalmaktadır. Çevrimiçi perakende satışların toplam perakende satışlar içindeki payı Temmuz 2022'de %26,3 iken, Ağustos 2022'de %25,7'ye gerilemiştir.

Daha fazla bilgi için: (Retail sales, Great Britain - Office for National Statistics (ons.gov.uk))

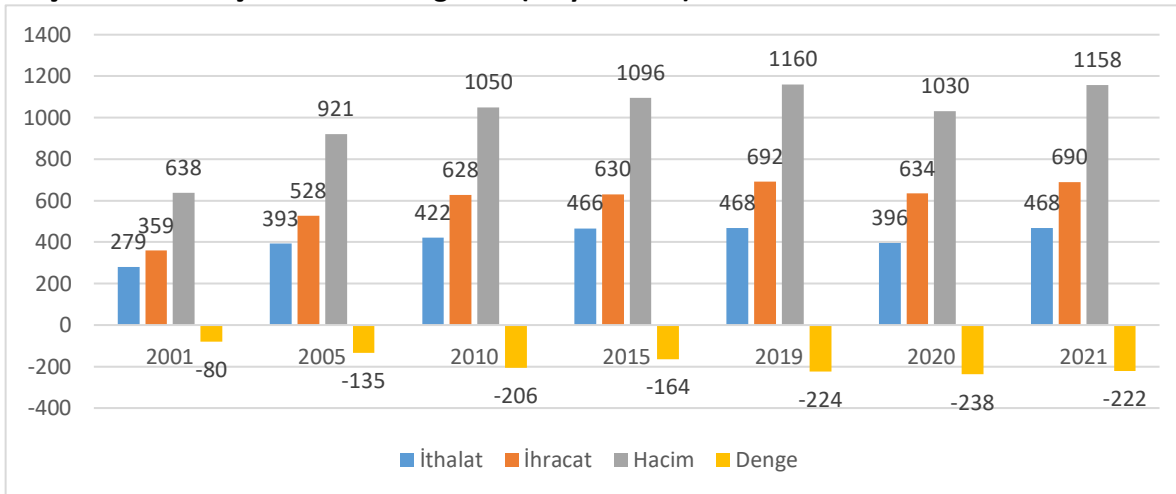
Bölgesel Eğilimler

Londra ve İngiltere'nin güneydoğu bölgesi GSYİH'nin % 30'undan fazlasını oluşturmaktadır olup, BK'nın geri kalanından daha zengindir. Büyük Londra olarak tanımlanan alan ise Avrupa'da refah düzeyi en yüksek olan alandır. Londra'da gelir dağılımı oldukça dengesizdir ve İngiltere'nin gelir düzeyi en düşük insanları da başkentte yaşamaktadır. Ülkedeki gelir düzeyi en düşük olan bölgeler ise Kuzey İrlanda, Galler ve İngiltere'nin kuzeybatısında yer almaktadır. Bu bölgelerde işsizlik oranı da yüksektir. Galler ve Kuzeybatı İngiltere'de kömür, çelik ve gemi inşaatı gibi ağır sanayi bulunmaktadır. Bu bölgeler söz konusu sektörlerde yaşanan gerileme nedeniyle olumsuz etkilenmiştir. Geri kalan bölgeler ve İskoçya'da ise hem gelir düzeyi yüksek hem de düşük gelire sahip kişiler bulunmaktadır. Diğer taraftan bu bölgelerde de gelir dağılımında bölgesel olarak çeşitli eşitsizlikler bulunmaktadır.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Birleşik Krallık'ın Dış Ticaret Göstergeleri (milyar dolar)

Kaynak: Trademap-Birleşik Krallık verileri

Trademap verilerine göre, Birleşik Krallık, 2021 yılında dünyaya 468 milyar dolar ihracat gerçekleştirmiştir. Ülkenin 2021 yılında dünyadan ithalatı 690 milyar dolar olmuştur. Ülkenin 2021 yılında bir önceki yıla göre ihracatı %18, ithalatı %9 artmıştır. Ülke, dünya ihracatında 14. sırada (%2,2 pay); dünya ithalatında 7. (%3,2 pay) sırada gelmektedir.

Bazı istisnai haller dışında ülkenin dış ticareti sürekli açık vermektedir. 2021 yılında dış ticaret açığı önceki yıla göre %6,7 azalarak 222 milyar dolar olmuştur.

Avrupa Birliği ile Birleşik Krallık arasında Brexit sonrası dönemde tesis edilecek yeni ticaret düzenine ilişkin taraflar arasında yürütülen müzakerelerde 24 Aralık 2020 tarihinde anlaşmaya varılmıştır. 1 Ocak 2021’de yürürlüğe giren anlaşmaya göre Birleşik Krallık, iş ve seyahat konularında anlaşmazlık olmaması için Avrupa Birliği kurallarını takip etmeye devam edecektir. Anlaşma ile çoğu malın gümrüksüz ticareti garanti altına alınmış olup, iklim değişikliği, enerji, güvenlik ve ulaşım gibi konularda işbirliği devam edecektir.

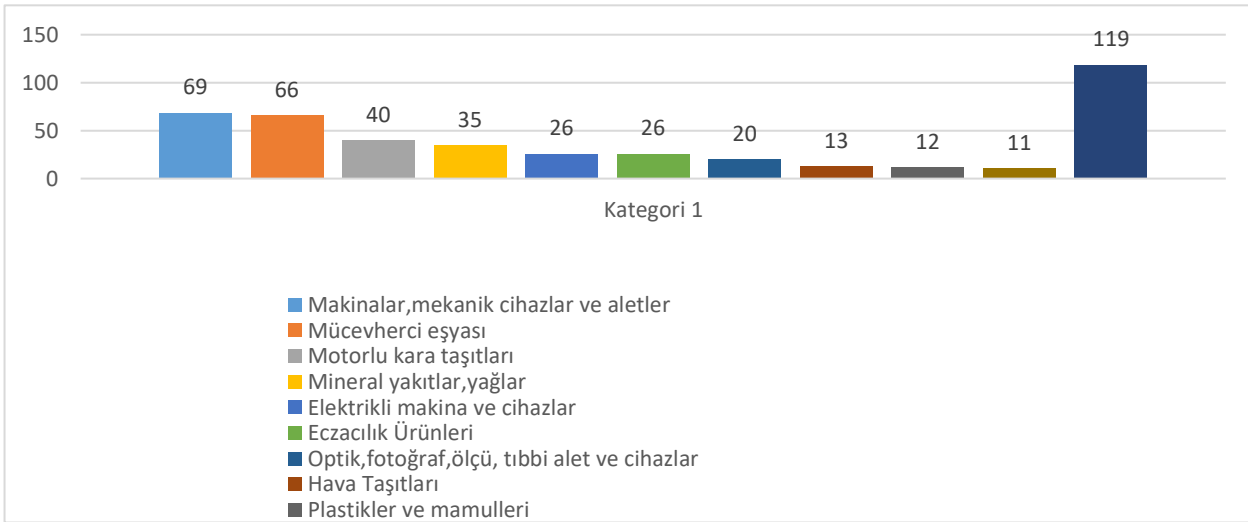
Birleşik Krallık, “Ready to Trade” sloganı ile Brexit sonrasında 13 ülke ile ticareti geliştirmeyi hedeflemektedir.

“Ready to Trade” Ülkeleri: Türkiye, Meksika, Brezilya, Hindistan, Çin, ABD, Kanada, Avustralya, Singapur, Birleşik Arap Emirlikleri, Güney Afrika Cumhuriyeti, Güney Kore ve Japonya’dır.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

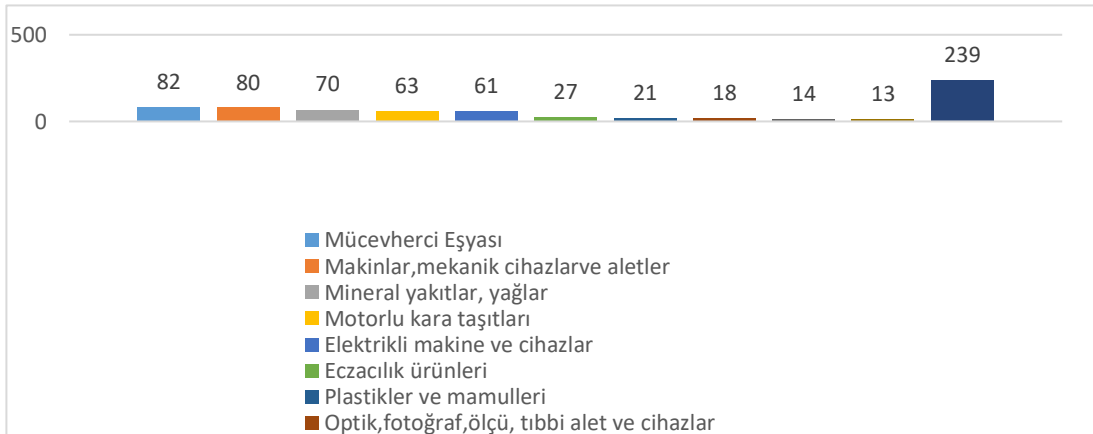
Birleşik Krallık'ın İhracatında Başlıca Ürün Grupları-2021 (milyar dolar)

Kaynak: Trademap-Birleşik Krallık verileri

İthalat

Birleşik Krallık'ın İthalatında Başlıca Ürün Grupları-2021 (milyar dolar)

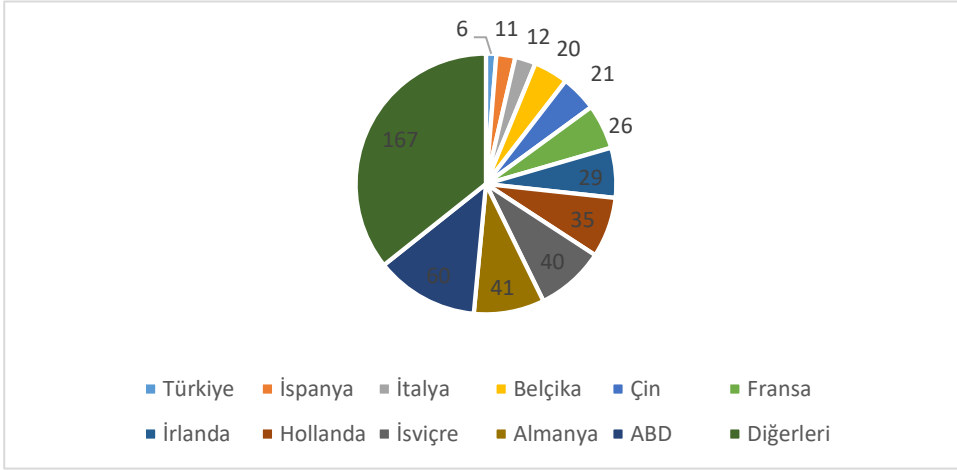

Kaynak: Trademap-Birleşik Krallık verileri

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

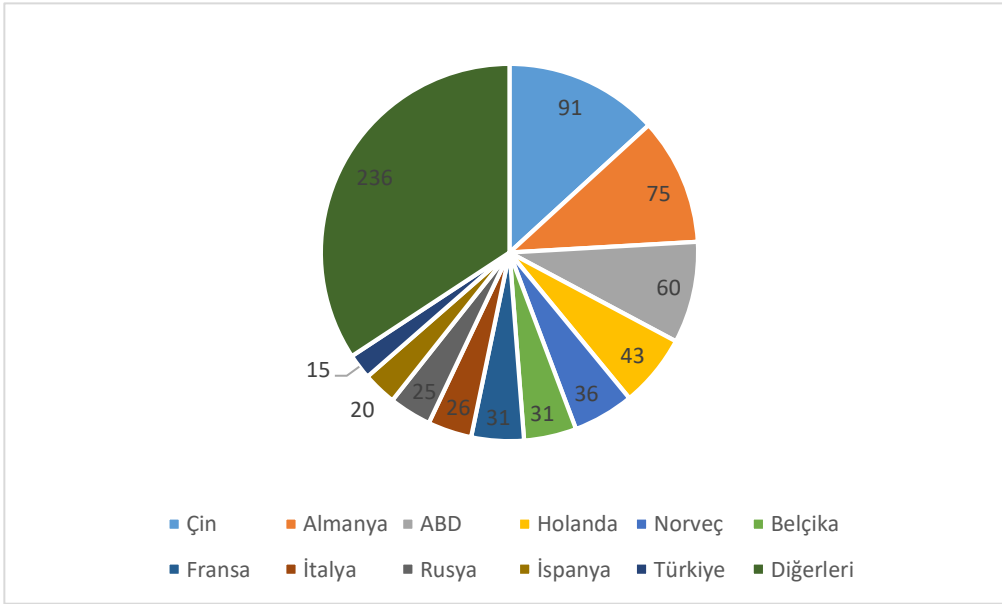
Birleşik Krallık'ın Ülkelere Göre İhracatı-2021 (milyar dolar, % pay)

Kaynak: Trademap-Birleşik Krallık verileri

İthalat

Birleşik Krallık'ın Ülkelere Göre İthalatı-2021 (milyar dolar, % pay)

Kaynak: Trademap-Birleşik Krallık verileri

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

UNCTAD verilerine göre 2021 yılı itibarı ile Birleşik Krallık'a doğrudan yabancı yatırım akışı 27,6 milyar dolar (2020'de 18,2 milyar dolar), ülkedeki yabancı yatırım stoku ise 2,6 trilyon dolardır.

Ülke, yabancı yatırımcılar açısından en liberal ortamlardan birine sahiptir. Sermaye kontrolleri 1979 yılında, diğer AB ülkelerinden en az 10 yıl önce, ortadan kaldırılmıştır. Hükümetler 80'lerden beri yabancı yatırımları ülkeye çekmeye çalışmaktadır.

Sermaye piyasalarının yapısı yabancı yatırımcıların yerel firmaları devralmalarına uygun şekilde oluşturulmuştur. Hükümetler de bu tip devralmalarda herhangi bir kısıtlamada bulunmamaktadır. İngiltere'nin yabancı sermayeye politik yaklaşımı "ekonomik faaliyetin milliyetinden çok yeri önemlidir" olarak değerlendirilmektedir. İngiltere'de yabancı sermaye önündeki engelleri iki alan belirlemektedir. Bunlardan biri rekabet politikası diğeri ise milli güvenlidir. Önümüzdeki dönemde İngiltere'nin yabancı sermayeye yaklaşımının yine liberal bir çizgide devam etmesi beklenmektedir.

5. TÜRKİYE İLE TİCARET

Genel Durum

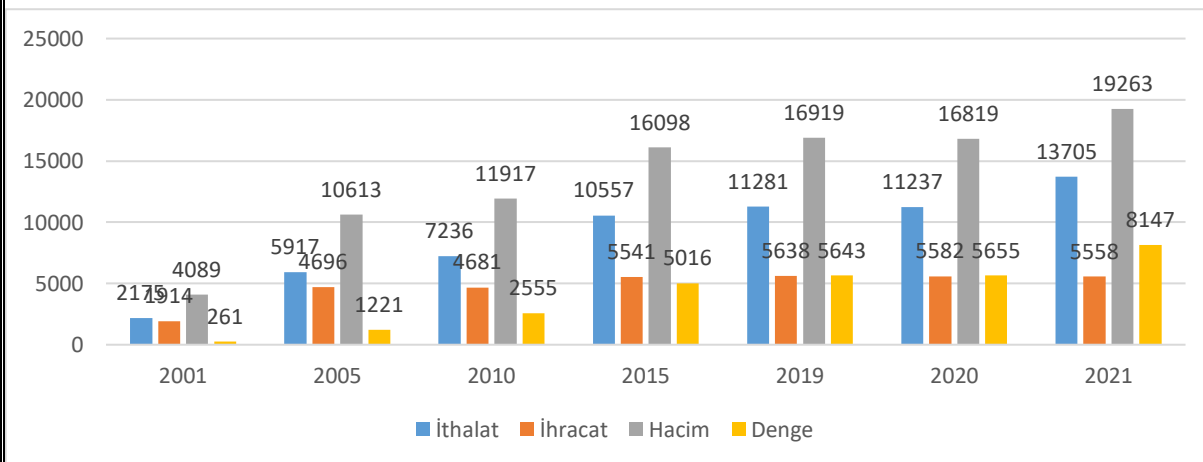
Geleneksel olarak ülkemizin çok önemli bir ticaret ortağı olan Birleşik Krallık, Türkiye'nin dış ticaretinde fazla verdiği ülkelere biridir.

Birleşik Krallık ülkemizin 2021 yılı ihracatında Almanya ve ABD'den sonra 3. büyük pazardır. Ülke, aynı dönemde ithalat gerçekleştirdiğimiz 11. önemli tedarikçi olmuştur. Türkiye-Birleşik Krallık dış ticaret hacmi 2021 yılında 19,3 milyar dolara ulaşmıştır. 2021 yılında Birleşik Krallık'a ihracatımız 13,7 milyar dolar tutarında olup, ülkenin toplam ihracatımızdaki payı %6,1'dir. 2021 yılında ülkeden ithalatımız 5,6 milyar dolardır. Ülkenin toplam ithalatımızdaki payı ise %2'dir. Ülke ile dış ticaretimizde 2021 yılında yaklaşık 8,1 milyar dolar tutarında fazla söz konusudur.

Birleşik Krallık, Bakanlığımız tarafından 2022-2023 dönemi için belirlenen "Hedef Ülkeler" arasında yer almaktadır. Birleşik Krallık'ın AB'den ayrılması ve AB ile bir serbest ticaret anlaşması akdetmesi neticesinde 1 Ocak 2021 tarihi itibarı ile ülkemiz ile AB arasındaki Gümrük Birliği, BK ile ilişkilerimizde geçerliliğini yitirmiştir. Türkiye ve Birleşik Krallık arasında 29 Aralık 2020 tarihinde bir serbest ticaret anlaşması imzalanmıştır. 1 Ocak 2021 tarihinde işlerlik kazanan BK-Türkiye Serbest Ticaret Anlaşması, Gümrük Birliği ile getirilen kazanımları korumuş, sanayi ürünlerinde gümrük vergilerini sıfırlamıştır. Temel tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde AB ile mevcut tavizler ölçeklendirilerek yeni ticari ilişkimize yansıtılmıştır. Anlaşma ile ayrıca, aralarında çikolata, şekerleme, bisküvi, üzüm suları, gıda müstahzarları ile taze sebze ve meyvelerin de yer aldığı 90 civarında tarım ve işlenmiş tarım ürünüde, Birleşik Krallık'ın değişen vergi yapısı uyarınca, AB ile mevcut düzenlemenin ötesine geçecek şekilde vergi muafiyeti elde edilmiştir. Hizmet, yatırım, tarım ve işlenmiş tarım ürünlerinde yeni ticari ilişkiler geliştirilmesi konusunda mutabakat sağlanmıştır.

Türkiye-Birleşik Krallık Dış Ticareti

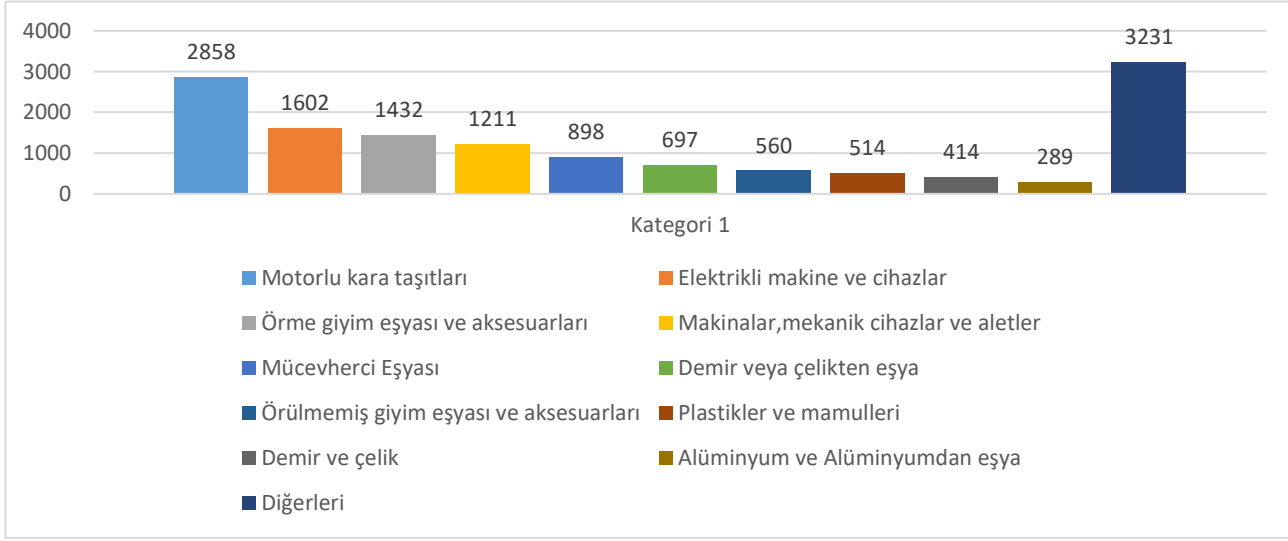
Türkiye'nin Birleşik Krallık ile Ticareti (milyon dolar)

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

Türkiye'nin Birleşik Krallık'a İhracatında Başlıca Ürünler

Türkiye'nin Birleşik Krallık'a İhracatında Başlıca Ürün Grupları-2021 (milyon dolar)

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

Türkiye'nin Birleşik Krallık'tan İthalatında Başlıca Ürünler

Türkiye'nin Birleşik Krallık'tan İthalatında Başlıca Ürün Grupları-2021 (milyon dolar)

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

Yatırım İlişkileri

TCMB verilerine göre 2021 yılı itibarıyla yurtdışından Türkiye'ye gelen 218 milyar dolar değerindeki toplam doğrudan yatırım stokunda, İngiltere 7 milyar dolar ve %6 pay ile 5. sıradadır.

Türkiye'ye yatırım yapan ve Türkiye'den mal tedarik eden önemli İngiliz firmaları bulunduğu gibi Birleşik Krallık'ta kendi dağıtım ve satış kanallarını, şubelerini açmış olan Türk firmaları da bulunmaktadır. TCMB verilerine göre Türk firmaları tarafından Birleşik Krallık'a gerçekleştirilen doğrudan yatırım stoku 2020 yılı itibarı ile 5,12 milyar dolardır. Türkiye'deki İngiliz sermayesi altyapı, enerji, gıda ve turizm alanlarına yönelmektedir. Ayrıca, Türkiye üzerinden Rusya, Kafkasya ve Orta Asya Cumhuriyetlerine açılma ihtimali de, İngiliz yatırımcılar tarafından Türkiye'nin tercih edilmesinde önemli bir faktördür. Türkiye'de yatırım yapan önemli firmalar arasında Vodafone, HSBC, TESCO (piyasadan çekildi) ve Marks & Spencer bulunmaktadır.

Türk işadamlarının sermaye birikimi genel olarak İngiltere'nin kuzey bölgesinde yoğunlaşmıştır. Diğer taraftan, önde gelen Türk firmalarının İngiltere'de dağıtım ve satış odaklı temsilcilikleri ve Türk banka şubeleri

bulunmaktadır. Esas Holding, Opet International Ltd, Pladis Foods Limited (Yıldız Holding), Beko PLC, Simit Sarayı UK Ltd, Vestel UK Ltd, İş Bankası, Ziraat Bankası, Dome Capital, Azumi Ltd. (Doğu Grubu-lüks restorancılık), Genus Ltd. (Tekstil-konfeksiyon), Vitra (UK) Ltd., Metal Yapi (UK) Ltd (Alüminyum dış cephe firması), Barsan Global Logistics Ltd, Korozo UK Ltd (Ambalaj), Ant Yapı UK Ltd, Aster Tekstil (Tasarım ofisi ve War The Robe markalı mağaza), Gamateks, ATT Tekstil (Türkmen Holding) bunların önde gelenleridir. Çok sayıda Türk firması İngiltere’de ofis, mağaza veya şube açmaya devam etmektedir. Ayrıca her yıl çok sayıda Türk firması İngiltere’de düzenlenen fuarlara katılım sağlamaktadır.

EKLER:

EK-1: Birleşik Krallık’ın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (% 2020-2021)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			468 322 416	395 692 087	468 059 106	100,0	18,3
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	23 322 231	21 447 643	41 432 362	8,9	93,2
2.	8703	Otomobiller	38 583 888	26 555 055	30 186 502	6,4	13,7
3.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	26 392 580	20 144 556	23 188 921	5	15,1
4.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	18 038 875	18 412 592	19 053 185	4,1	3,5
5.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	23 679 681	16 096 917	16 997 301	3,6	5,6
6.	7110	Platin (işlenmemiş veya	6 857 187	11 612 834	13 609 159	2,9	17,2

		yarı işlenmiş ya da pudra halinde)					
7.	2710	Petrol yağları ve bitümenli mineraller den elde edilen yağlar	11 849 186	7 208 918	10 440 236	2,2	44,8
8.	8803	88.01 ve 88.02 Pozisyonla rındaki hava taşıtlarının aksam ve parçaları	15 985 193	10 549 371	10 105 641	2,2	-4,2
9.	2208	Etil alkol (alkol derecesi < %80, tağyir edilmemiş) ve damıtılara k elde edilmiş likör ve diğer alkollü içkiler	7 878 883	6 255 227	7 671 700	1,6	22,6
10.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	7 404 980	5 078 997	5 776 018	1,2	13,7
11.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	6 488 308	5 002 655	4 975 195	1,1	-0,5
12.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucula r, verileri koda dönüştüre n ve	4 860 157	4 397 678	4 642 935	1	5,6

		işleyen mak.					
13.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	2 766 213	1 617 572	4 565 699	1	182,3
14.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	5 122 082	4 291 332	4 202 128	0,9	-2,1
15.	2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	4 073 279	5 301 573	4 172 584	0,9	-21,3

Kaynak: Trademap (Birleşik Krallık verileri)

EK-2: Birleşik Krallık'ın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (% 2020-2021)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			692 494 170	634 174 870	689 698 807	100,0	8,8
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	70 774 754	88 335 066	53 720 878	7,8	-39,2
2.	8703	Otomobiller	43 830 069	34 728 572	35 774 569	5,2	3
3.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	8 541 385	6 029 210	26 812 617	3,9	344,7
4.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	24 535 365	15 623 536	23 948 508	3,5	53,3

5.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	19 911 430	19 107 482	17 553 265	2,5	-8,1
6.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	14 729 829	16 179 188	16 276 726	2,4	0,6
7.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	20 700 783	13 892 488	15 116 966	2,2	8,8
8.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	14 712 937	14 875 807	15 032 524	2,2	1,1
9.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	19 797 231	9 818 576	13 423 326	1,9	36,7
10.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	15 836 785	11 548 712	12 117 358	1,8	4,9
11.	7110	Platin (işlenmemiş veya	6 412 136	9 408 809	11 856 412	1,7	26

		yarı işlenmiş ya da pudra halinde)					
12.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	7 888 312	6 802 367	10 270 654	1,5	51
13.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	8 839 511	5 865 330	8 948 742	1,3	52,6
14.	3822	Laboratuvarlarda, teşhiste kullanılan reaktifler	1 304 906	2 432 284	7 974 726	1,2	227,9
15.	7106	Gümüş (altın veya platin yaldızlı gümüş dahil) (işlenmemiş iş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	2 055 952	2 748 007	6 182 102	0,9	125

Kaynak: Trademap (Birleşik Krallık verileri)

EK-3: Birleşik Krallık'ın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (% 2020-2021)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		468 322 416	395 692 087	468 059 106	100,0	18,3
1.	ABD	73 528 705	55 608 216	59 850 388	12,8	7,6
2.	Almanya	46 352 026	41 631 997	40 670 824	8,7	-2,3
3.	İsviçre	15 618 473	18 353 977	39 647 835	8,5	116
4.	Hollanda	30 377 934	25 321 319	35 194 475	7,5	39
5.	İrlanda	27 795 976	27 824 241	29 071 169	6,2	4,5
6.	Fransa	31 361 516	23 871 685	26 163 570	5,6	9,6
7.	Çin	30 154 261	18 512 672	20 889 601	4,5	12,8
8.	Belçika	16 477 741	13 654 208	20 001 561	4,3	46,5
9.	İtalya	12 720 936	11 031 476	12 178 180	2,6	10,4
10.	İspanya	13 675 880	11 138 439	11 172 195	2,4	0,3
11.	Hong Kong	11 225 915	10 052 479	9 839 953	2,1	-2,1
12.	BAE	9 979 355	6 084 478	7 856 419	1,7	29,1
13.	Japonya	8 340 855	7 139 832	7 568 329	1,6	6
14.	Singapur	6 883 877	5 632 583	7 166 173	1,5	27,2
15.	Kanada	6 726 911	7 551 851	7 022 021	1,5	- 7
...
17.	Türkiye	6 415 542	6 297 617	6 274 172	1,3	-0,4

Kaynak: Trademap (Birleşik Krallık verileri)

EK-4: Birleşik Krallık'ın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2019	2020	2021	Pay (% , 2021)	Değişim (% , 2020-2021)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		692 494 170	634 174 870	689 698 807	100,0	8,8
1.	Çin	65 529 528	75 478 932	91 162 192	13,2	20,8
2.	Almanya	85 679 090	74 403 160	75 358 713	10,9	1,3
3.	ABD	67 079 307	58 221 697	59 691 072	8,7	2,5
4.	Hollanda	53 927 751	46 243 600	43 275 684	6,3	-6,4
5.	Norveç	19 784 469	13 510 578	35 965 984	5,2	166,2
6.	Belçika	32 224 014	28 810 278	31 054 641	4,5	7,8
7.	Fransa	38 915 835	30 102 140	30 756 681	4,5	2,2
8.	İtalya	26 251 923	23 700 990	25 845 321	3,7	9
9.	Rusya	14 123 854	24 501 768	24 851 440	3,6	1,4
10.	İspanya	21 209 778	18 567 231	20 445 652	3	10,1
11.	İrlanda	17 619 408	17 381 076	19 379 487	2,8	11,5
12.	Türkiye	12 121 336	11 448 311	15 087 442	2,2	31,8
13.	Kanada	15 907 965	15 044 408	14 213 114	2,1	-5,5
14.	Polonya	14 265 992	13 926 794	13 957 310	2	0,2
15.	Hindistan	9 846 128	7 464 527	11 326 324	1,6	51,7

Kaynak: Trademap (Birleşik Krallık verileri)

EK-5: Türkiye'nin Birleşik Krallık'a İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2019	2020	2021	Pay (% , 2021)	Değişim (% , 2020-2021)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			11 281 350	11 236 969	13 705 148	100,0	22
1.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	766 208	875 890	1 618 167	11,8	84,7
2.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	514 214	524 919	833 055	6,1	58,7
3.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	1 120 483	1 478 548	821 397	6	-44,4
4.	8703	Otomobiller	981 613	799 918	807 503	5,9	0,9
5.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	367 317	318 133	381 963	2,8	20,1

6.	8528	Monitörler ve projektörler , televizyon alıcı cihazları	446 468	405 255	379 247	2,8	-6,4
7.	6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	361 512	253 930	328 562	2,4	29,4
8.	6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	389 586	299 918	317 654	2,3	5,9
9.	6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	255 462	282 850	311 465	2,3	10,1
10.	8418	Buzdolaplar ı, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	226 263	261 622	296 850	2,2	13,5
11.	6115	Külotlu çoraplar,tay tlar, kısa ve uzun konçlu çoraplar, soketler (varis çorapları dahil) ve patik çoraplar (örme)	245 176	213 602	262 962	1,9	23,1
12.	7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve	126 007	81 919	222 250	1,6	171,3

		İçi boş profiller					
13.	6104	Kadın ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, etek, pantolon, tulum ve şort (örme)(yüzme kıyafeti hariç)	179 585	183 408	221 901	1,6	21
14.	7322	Demir veya çelikten elektriksiz merkezi ısıtmaya mahsus radyatör, motorlu hava püskürtücüler, bunların aksam-parçası	129 723	122 510	206 745	1,5	68,8
15.	8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	155 341	148 950	198 681	1,4	33,4

Kaynak: Trademap (Türkiye verileri)

EK-6: Türkiye'nin Birleşik Krallık'tan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2019	2020	2021	Pay (% 2021)	Değişim (%, 2020- 2021)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			5 638 293	5 582 391	5 558 182	100,0	-0,4
1.	8408	Sıkıştırma ile ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlar (dizel ve yarı dizel)	987 393	946 265	1 094 746	19,7	15,7
2.	7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde edilmiş külçeler	662 667	636 379	1 021 230	18,4	60,5
3.	8703	Otomobiller	157 356	432 604	286 742	5,2	-33,7
4.	8407	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal	262 795	194 938	196 942	3,5	1,0

		veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)					
5.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	175 941	157 796	158 096	2,8	0,2
6.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	148 305	146 199	136 333	2,5	-6,7
7.	4707	Kağıt ve karton döküntü ve kırıntıları	35 483	51 731	106 077	1,9	105,1
8.	2208	Etil alkol (alkol derecesi < %80, tağyir edilmemiş) ve damıtılarak elde edilmiş likör ve diğer alkollü içkiler	78 875	78 680	99 091	1,8	25,9
9.	8429	Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makinaları, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb	9 198	21 877	55 155	1,0	152,1
10.	5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	49 081	37 674	54 231	1,0	43,9
11.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	15 737	18 014	50 419	0,9	179,9
12.	3206	Diğer boyayıcı maddeler , lüminofor olarak kullanılan inorganik ürünler	33 985	39 852	49 954	0,9	25,3
13.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	548 720	672 216	46 364	0,8	-93,1
14.	0407	Kuş ve kümes hayvanlarının kabuklu yumurtaları	22 206	28 260	44 832	0,8	58,6
15.	7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	1 443	61 980	42 901	0,8	-30,8

Kaynak: Trademap (Türkiye verileri)